

hans udmærkede Hensigter, alle ville være enige om at erkende, at han kæmpede med Varme og Ærlighed for sit Standpunkt. Man kan i det højeste sige, at han ikke fulgte rigtig med Tidens Bestræbelser, men man kan ikke underkende, at han troede fuldt ud paa Nyttens af at bevare Friheden, ogsaa naar der var Tale om Spiritus og de Maader, hvorpaa man skulde bekæmpe Faren ved Spiritusnydelse.

Imidlertid er det jo ganske klart, at man aldrig kan tale om Frihed uden at tale om Frihed med Begrænsning. Jeg har ganske vist hørt Folk, som diskuterede Emnet Frihed paa dette Omraade, udtale om mit Ændringsforslag, at det er jo ikke fri Beværtning, der foreslaas her, der er en hel Række Begrænsningsbestemmelser, om Lokalernes Størrelse, hvor de skulle ligge o. s. v. Men jeg har endnu aldrig i et velorganiseret Samfund set noget, der hed Frihed uden Begrænsning, jeg har aldrig vidst bedre, end at man, naar man talte om Frihed, stadig maatte have for Øje, at den enes Frihed ikke krænkede den andens, og at man i menneskelige Forhold maa have en vis Begrænsning, der ikke kan overskrides, uden at man kommer Samfundsvellet for nær. Derfor paastaar jeg, at i Ændringsforslaget under Nr. 48 ere Begrænsningerne netop af den Art, at man tager de fornødne Hensyn til de forskellige Sider, at man med Frihed som det nødvendige Vaaben i Kampen mod Alkoholisme og Drikfældighed tror at kunne naa til et bedre Resultat, end man naar ved Lovgivningsforanstaltninger, der paa forskellige Omraader gribe stærkt ind i den enkeltes Frihed. Saaledes kan Kravet om, hvor store Lokalerne skulle være, hvordan de skulle være udstyrede, meget let blive større Indskrænkninger end nogle af dem, der foreslaas i Ændringsforslagene her. Indskrænkningerne der kunne være ret alvorlige. Hvor man f. Eks. i Kraft af hygiejniske og æstetiske Fordringer mener at burde forlange, at Lokalerne skulle være saa og saa store, saadan og saadan indrettede, vil det meget let kunne betyde, at man maaske faar færre Beværtninger, end man nu har, hvor Fordringerne ikke ere nær saa store. Og man vil ogsaa have lagt Mærke til, at man i dette Ændringsforslag kræver, at der ikke maa være Beværtninger i Baggaarde og ikke Kælderbeværtninger, saa at man netop her tilsigter det, der maa være Opgaven, at byde Folk til Huse paa Steder, hvor de kunne føle sig nogenlunde hjemme, naar de da i det hele ønske at

gaa paa Beværtning. Mit Ideal er unægtelig store, lyse, komfortable Lokaler, hvor Mennesker kunne sidde, ikke for at tulle Spiritus i sig, men for at tilbringe et Stykke Tid udenfor deres Hjem, naar de føle Trang til at være sammen med andre og maaske ogsaa høre god Musik, som jo ikke er saa sjælden i vore Restaurationer. Musikken, tror jeg, spiller for mange Menneskers Underholdning en større Rolle end den tilfældige Whisky eller anden Spiritus, der staar paa deres Bord. Jeg tror, at Musikken ofte leder til, at man drikker mindre.

Dette Hensyn, at man søger at gøre Folk gladere ved Tilværelsen ude, er ogsaa knyttet til det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille og anmoder ærede Medlemmer om at stemme for. Man skal vogte sig for at gøre Livet for fattigt paa Adspredelse, der er mange Mennesker, der blive drikfældige af Kedsomhed, jeg har set det andre Steder, hvor man har strenge Bestemmelser om Indskrænkning i Friheden, at Mennesker der kede sig saagudsjammerligt, at til syvende og sidst er Drikkeri den eneste Adspredelse. Det vil jeg ikke være med til. Jeg tror ogsaa, at selv her, hvor ærede Medlemmer ere endes om Lovforslaget med de Ændringer, der ere tilføjede, vil man give mig Ret i, at man har taget mere Hensyn dertil end andre Steder i Verden, hvor man er gaaet meget voldsomt frem mod Drikkeriet. Men jeg maa tilføje, at dette Lovforslag jo kun er Begyndelsen og vil blive efterfulgt af strengere Fordringer. Jeg skal indrømme, at mit Ideal er kommunale Kroer. Jeg tror ikke, der er noget i Vejen for at tilvejebringe saadanne Forhold, at alle de Hensyn, jeg har paapeget, kunde blive tagne i Betragtning, de Krav, jeg har stillet, opfyldte paa den Maade, at man lod Kommunen være interesseret i at gøre et Sted saa behageligt for Folk, at de søgte derhen. Det er ganske vist en Tanke, der ikke har megen Mulighed for at blive realiseret. Men hvorfor ikke tænke sig, at Kommunen har den Opgave at give Folk Adgang til at nyde Livet i de Timer, hvor de ville være i Frihed og glæde sig ved hinandens Selskab? Der er indvendt mangt og meget mod Standpunktet fri Beværtning, og jeg vil indrømme, at der kan føres Argumenter frem, som man ikke uden videre slipper forbi. Det gælder saaledes det Argument, at gør man Beværtningen meget let tilgængelig uden at stille strenge Krav, faar man en Række daarlige eller mindre gode Beværtninger,